

SPOLEČNÉ

DOBRO

Foto: gerasimov174, REDPIXEL

OTEC JAN KOBLÍŽEK

Od narození až do své smrti žije člověk ve společnosti. Položme si otázku, zda má lidská společnost nějaké společné dobro, ke kterému všichni nějak směřují, anebo zda každý člověk sleduje jen svá soukromá dobra, která se holt někdy protnou a jindy jdou proti sobě.

Představte si situaci, že čekáte na zastávce na autobus. Určitě se vám to už mnohokrát přihodilo, buď ráno, když jedete do školy, nebo odpoledne ze školy, anebo prostě když jedete k babičce na prázdniny. Na zastávce je plno lidí, je zde málo místa a páli slunce o sto šest. Máte tam lidi ukázněné, ale také lidi, kteří např. mluví příliš nahlas, rozkládají rukama, nebo si dokonce někdo zapálí cigaretu, anebo se posadí na lavičku tak, že si boty opře o sousední sedadlo.

Většinou se nejedná o nějakou trestnou činnost, ale velice často takové chování hraničí s bezohledností. My to sice přežijeme. Jakmile se dostaneme domů, tak nad tím mávneme rukou a rychle na to zapomeneme, ale vadí nám to. Klade se tu otázka, zda existuje ve společnosti nějaký zákon, který by reguloval chování lidí, anebo zda si každý

může dělat, co chce, pokud se nedopouští nějakých vyloženě zlých činů.

Z uvedeného příkladu jistě cítíme, že je třeba, aby se společnost řídila určitými pravidly, a tím bylo zaručeno jisté dobro, jako je např. bezpečnost, důstojnost člověka, anebo plody vzájemné spolupráce.

V rámci filozofie bychom našli celou řadu autorů, kteří o společném dobru psali a různě ho vysvětlovali. My se v této věci můžeme odvolat na našeho starého Aristotela a na jeho scholastické pokračovatele v čele se sv. Tomášem Akvinským. Aristoteles totiž zastává názor, že vše se vždy děje za nějakým účelem – dobrem, tedy i celá lidská společnost nutně sleduje jisté dobro. A tomuto dobru společnosti jsou podřízena všechna jednotlivá dobra všech jednotlivců. Sv. Tomáš Akvinský pak tuto myšlenku přebírá a dále rozvíjí. Ukazuje, že na rozdíl od zvířat, která mají drápy a ostré zuby, a jsou proto schopna se o sebe velmi brzy starat, jednotlivému člověku by se bez společnosti jen těžko žilo. Můžeme myslet nejen na stravu, jako je chleba, mléko a cukr, které si člověk nevyprodukuje jen tak na koleně, ale vzpomeňme si i na složitou dopravní síť, digitální přístroje a vůbec na vzdělání. Toto všechno může existovat jen díky společnosti, která se řídí společnými pravidly a sleduje

společné cíle. Společné dobro tak předchází jakékoli soukromé dobro každého z nás.

Někoho z vás by v této souvislosti mohla napadnout ještě další otázka: Mluvíme-li tady o společném dobru, kdo nebo co zaručí, že budou jednotliví lidé toto „nejvyšší“ dobro sledovat a nebudou upřednostňovat třeba svá soukromá dobra? Tím garantem – ručitelem je tzv. společenská autorita. Ta je dána buď přirozeně (např. otec rodiny), anebo volbou (poslanec nebo prezident republiky). Autorita je tak důležitou společenskou službou, která zajišťuje řád ve společnosti, mír, bezpečí, zachování dobrých mravů a ekonomickou prosperitu. To všechno spadá právě pod ten pojem společného dobra. A je-li to nutné, společenská autorita má právo v některých případech použít i sílu. Armáda a policie tak mají důležité společenské poslání, které přichází ke slovu právě v momentech různých krizových událostí, jako je delikvence (trestná činnost), napadení státu nepřitelem nebo v době přírodních katastrof. Je tak zásadní rozdíl mezi silou a násilím. Zatímco násilí slouží egoistickým soukromým zájmům na úkor celku a doplácí na to zvláště slabí a bezbranní, síla hájí řád a společné dobro všech.

DÁLNIČNICE DO NEBE

V patnácti letech zpravidla dokončí člověk základní školu (pokud nepropadne) a vzdělává se dál na střední škole nebo v učilišti. Přemýšlí o tom, čím v životě bude, někdy už to v tomto věku má promyšlené, má i další velké plány, skoro by se dalo říci, že mu celý svět leží u nohou.

Ale někdy to může být také úplně jiné. Může se totiž stát, že v patnácti letech nepřejde z jedné školy do druhé, ale z jednoho života do druhého. Což se může někomu zdát děsivé, ale jeden z těch, kteří to zažili, by nevyměnil takovýto svůj život za jiný, ani kdyby mu nabízeli všechny poklady světa. Jeho životní příběh kupodivu neděsí, ale udivuje a ozařuje život náš.

Kdo je ten zvláštní a podivuhodný teenager? Je to Carlo Acutis, narozený v roce 1991 v Londýně. Londýna a své rodné země si ale moc neužil, protože se rodiče, samozřejmě i s ním, brzy poté přestěhovali do Milána. Toto město, druhé největší v Itálii, se tak stalo jeho domovem. Slavné město sv. Ambrože, opery La Scala, fotbalových klubů Inter a AC atd. bylo nyní též městem Carloovým. Pro něho to bylo ale také město obyčejných lidí, ve kterém měl mnoho přátel, mezi něž řadil i ty nejprostší z nich, chudé a osamocené, o které se zajímal a kterým pomáhal.

Už od útlého dětství se dotkl Bůh jeho srdce prostřednictvím rodičů a dalších dobrých lidí. Tak mohl už v sedmi letech zažít jednu z nejkrásnějších událostí svého života. Byla to chvíle, kdy poprvé přijal Pána Ježíše v Eucharistii. Na to nikdy nezapomněl, pamatoval si to podobně jako svatý Jan, když se poprvé setkal s Kristem na břehu Galilejského jezera. Byla to chvíle tak silná, že bez Eucharistie si pak už ani nedovedl svůj život představit. Denně se modlil také růženec.

Zvláštním způsobem ho přitahovali Ježíšovi přátelé (nejen ti, kteří žili v jeho době), o kterých se postupně dovídal. Nejvíce mladí, jako např. sv. Bernadetta, Dominik Savio, František, Lucie a Yacinta z Fatimy.

Přítom však tenhle malý a s každým rokem bystřejší hoch, je dítětem své doby. Zajímá ho to, co většinu kluků – počítače. Pomalu, ale jistě proniká do jejich tajů, do programování takovým způsobem, že nad tím mnozí žasnou a hovoří o něm jako o malém počítačovém géniovi. Žasnou také nad tím, k čemu počítač používá. Nehraje totiž doma na svém PC hry, které se tolik líbí řadě jeho vrstevníků, ale vytváří mj. velmi zdařilé webové stránky o eucharistických zázracích, které jsou hojně navštěvované dodnes.

Ocenil to později i sám papež František ve své exhortaci Christus vivit, v jedné z jejích nejdůležitějších pasáží, kde píše o nebezpečích a možnostech digitálního světa. Dává zde za vzor mladým Carla Acutise, což je pocta, ke které už není třeba nic dodávat.

Maminky ale dodávat mohou, a tak připomenu, co k tomu řekla Carlova matka Antonia Salzano:

„Hluboce mne dojíká, že František ukázal příklad mého syna celému světu. Carlo dobře znal nebezpečí skrytá v užívání těchto technologií. Proto si také sám určil časové limity pro jejich užívání. Nechtěl být otrokem těchto nástrojů, uměl je ovládat a využívat k šíření velké lásky, jakou choval k eucharistii a Ježíši. Neuvěřitelné je, že pomocí ne právě nejlepšího počítače se mu podařilo dosáhnout na všechny kontinenty k tisícům vrstevníků. Připravil také výstavu o eucharistických zázracích, kterou hostilo mnoho poutních míst na celém světě, mládežnická střediska a univerzity. Skrže tuto výstavu chtěl nabídnout jiným to, co bylo středem jeho života: Ježíše.“

Takto šel, či spíše běžel jeho život, jeden rok po druhém, až k dalšímu důležitému okamžiku, kdy

onemocněl ve čtrnácti letech akutní leukemií. Tuto svoji nemoc přijal jako oběť za církve a za Svatého otce. Možná, že jeho život nejen běžel, ale přímo svištěl jako auto po dálnici, vzhledem k tomu, co všechno dobrého stačil během těch několika roků udělat. Originálním způsobem shrnul jeho smysl a cíl, i to, jak jej prožíval, výrokem:

EUCHARISTIE JE MOJE DÁLNIČNICE DO NEBE.

Na všech fotografiích i několika filmových záběrech, které se zachovaly, se Carlo usmívá a usmívá se jistě i v nebi, kam přešel 12. října 2006. Bůh má určitě rád usměvavé lidi, a kdo jde životem ruku v ruce s ním, jako Carlo, ten takový prostě je a jiné to ani nemůže být.

Podle nedávného sdělení z Vatikánu se blíží den, kdy bude prohlášen za blahoslaveného, což je dobrá zpráva pro všechny mladé a zvláště „ajťáky“, kteří hledají pro svůj život dobrý vzor a přímluvce v nebi.

otec Jiří Barhoň

(P. S. Věřím, že v nebi nezapomíná ani na nás starší, co rozumíme počítači jako koza petrželi.)